

پنجشنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۳
وطن امروز | شماره ۴۱۲۲

اخبار

دیوارنگاره جدید میدان انقلاب باشعار «وحدت برای آزادی فلسطین»

همزمان با فرارسیدن هفته وحدت و میلاد باسعادت پیامبر اکرم(ص) و امام صادق(ع)، طرح تازه دیوارنگاره میدان انقلاب تهران با شعار «صلی حب التبی» صبح روز سه‌شنبه ۲۷ شهریورماه رونمایی شد. در این تصویر مردم اقصی نقاط جهان با پرچم‌های‌شان با شعار «وحدت برای آزادی فلسطین» در سایه مسجدالنبی به سمت مسجدالاقصی در حرکت‌کنند.

معرفی طراحان و عوامل «جزیره لؤلؤ»

نمایش «جزیره لؤلؤ» به نویسندگی آرش نعیمیان و خسرو پسیانی که پیش از این قرار بود به کارگردانی هنرمند فقید، زنده‌یاد آتیلا پسیانی روی صحنه برود، با کارگردانی ستاره پسیانی به اجرا می‌رسد. طراحان و عواملی که ستاره پسیانی را در این نمایش همراهی می‌کنند عبارت‌اند از: نورالدین حیدری‌ماهر مجری طرح، امیرحسین دوانی طراح صحنه، شیما میرحمیدی طراح لباس، ایمان امیدواری طراح گریم، بلک کیوانی طراح موسیقی و صدا، هومن مرتضوی طراح گرافیک، مصطفی شب‌خوان طراح حرکت، نیلوفر نقیب‌ساداتی و محمدرضا رحمتی طراحان نور، صمد طالقانی امور بین‌الملل، سیما خوشنویس دستیار کارگردان و برنامه‌ریز، شیما مرادی منشی صحنه، اشکان زیباییان و ایمان نیک‌خو مدیران صحنه، کیارش مسینی عکاس، امید امین، سمانه‌ابراهیم‌زاده، شیما هاشمی و ماهرخ ولی‌فرد دستیاران طراح لباس، مصطفی خدابخشی دوخت‌لباس، مجیدمتقی ساخت‌اکسسوار، محمدحسین نقری‌زاده، مهدی نفری‌زاد، کیارش حاجی‌زاده و حسین رجعی ساخت دکور و امیر قالیچی تبلیغات مجازی. گفتنی است گروه بازیگران نمایش «جزیره لؤلؤ» به‌زودی معرفی می‌شوند.

«ئی تی» به رادیو سوینا می‌آید

گروه سوینا در تازه‌ترین فعالیت خود، نسخه ویژه نابینایان فیلم سینمایی کلاسیک «ئی تی» به کارگردانی استیون اسپیلیبرگ را با صدای محمدرضا غفاری پنجشنبه ۲۹ شهریور منتشر می‌کند. این برنامه قسمت ۲۸ «سینماکلاسیک سوینا» است که زیر نظر گلاره عباسی تولید می‌شود. نظارت متن و ضبط این فیلم بر عهده کیوان کثیریان بوده و متن روایت آن را محدثه واعظی‌پور نوشته است. این برنامه در استودیو شهر صدای پارسیان با صدابرداری رامتین ناهید ضبط شده و مسعود زرگران نیز صدای آن را تدوین و میکس کرده است. نسخه ویژه نابینایان فیلم سینمایی «ئی تی» پنجشنبه ساعت ۱۹ در سایت سوینا منتشر می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به پایگاه اینترنتی سوینا به نشانی www.sevinagroup.com به فایل صوتی فیلم‌های سینمایی توضیح‌دار دسترسی داشته باشند.

دیدار رئیس کتابخانه‌غازی خسروبیگ با دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

جناب هاندجیچ، رئیس کتابخانه غازی خسروبیگ بوسنی‌هرزگوین س‌شنبه ۲۷ شهریورماه ۱۴۰۳ با حضور در ساختمان مرکزی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با مهدی رضانی، دبیر کل نهاد دیدار و گفت‌وگو کرد. در این دیدار طرفین ضمن تأکید بر اجرای کامل تفاهم‌نامه و استفاده از ظرفیت‌های همکاری مشترک، درباره گام‌های بعدی همکاری‌ها تبادل نظر کردند. اردیبهشت سال ۱۴۰۲ در سفر هیات این کتابخانه به ایران به میزبانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، تفاهم‌نامه همکاری ۲ مجموعه به امضا رسید و علاوه بر کتابخانه‌های عمومی، هماهنگی بازدید از سایر کتابخانه‌ها و مراکز آرشویی به عمل آمد. «توسعه همکاری کتابخانه غازی خسروبیگ با سایر کتابخانه‌های ایران» از جمله مفاد این تفاهم‌نامه بود که با تسهیل‌گری نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و پیگیری رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در ساراپووه، سفر مجدد برای مرمت نسخه خطی «دیوان حافظ» در کتابخانه آستان قدس رضوی به دعوت مشترک سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و آستان قدس رضوی انجام شده است.

معرفی اعضای شورای سیاست‌گذاری ششمین جشنواره «پرواز»

ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم «پرواز» با هدف آگاهی‌بخشی در حوزه مسائل معلولیت، نمایش توانمندی‌های افراد معلول و تقدیر و ترغیب و حمایت از فیلمسازان این حوزه و همچنین معرفی آثار سینمایی که به موضوعات مرتبط با افراد دارای معلولیت می‌پردازد، اعضای شورای سیاست‌گذاری این دوره خود را معرفی کرد. سیدامیر حسینی، جلیل کوهپایه‌زاده، مریم نیک‌نژاد، امیر عبدالحسینی، حامد محسن‌پور، حمید قمری، امیر آذر، جواد ضیایی، مهرزاد نادرپور، میلان ویسکوز رحمت‌الله معمار اردستانی اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره فیلم «پرواز» هستند. پیش از این مهرداد سلیمانی به عنوان دبیر هنری، ابوالفضل جلیلی به عنوان دبیر بین‌المللی و فتنه امیری به عنوان دبیر علمی و بنیانگذار جشنواره بین‌المللی فیلم «پرواز» معرفی شده‌اند. جشنواره بین‌المللی فیلم «پرواز» توسط موسسه فرهنگی - هنری یوبندگان پهنه پرواز همزمان با روز جهانی افراد دارای معلولیت برگزار می‌شود.

دوره تخصصی شعر جوان آغاز شد

دوره تخصصی شعر جوان با عنوان (شعر و زندگی) به مناسبت روز شعر و ادبیات پارسی توسط حوزه هنری و مؤسسه شهرستان ادب در تبریز آغاز شد. شاعران منتخب جوان از سراسر کشور، از کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و تدریس شاعرانی از جمله علیرضاقره، محمد کاظم کاظمی، مصطفی محمدی، ناصر فیض، محمدمهدی سیار، قربان ولیتی، قربیا یوسفی، علی داوودی، سیدمحمدجواد شرافت، محمود حبیبی کسبی و میلاد عرفان‌پور بهره می‌برند. از عناوین کلاس‌های این دوره می‌توان به «شعر کاربردی»، «تماشا در شعر»، و «تجربه زیسته در شعر» اشاره کرد.

پیامبر اعظم(ص)

پدرین کارها در پیش خدا نگهداری زبان است.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی

صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول: محمد اخوندی
مدیرعامل: زهرا شکیبایی
سرمدیبر: سعید علیدین نورالدینی

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر (عج)، کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۲۷۲۲ تلفن: ۶۶۴۱۲۷۲۲، ۶۶۴۱۲۷۲۲
پيامبر سان: Vataneemroz.ir پست الکترونیک: info@vataneemroz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۲۳۰۰

۱۵ سال از گذشت پرویز مشکاتیان موسیقیدان سرشناس کشور می‌گذرد

مردی برای تمام فصول موسیقی

ادامه می‌دادند، اتفاقات بهتری برای موسیقی دستگاهی ایران با نگاهی نوآورانه رخ می‌داد. پرویز مشکاتیان ۳۰ شهریور ۱۳۸۸ در ۵۴ سالگی چهره در نقاب خاک کشید. حال آنچه از مشکاتیان باقی مانده، علاوه بر آلبوم‌هایش خانه‌ای است که پس از حواشی بسیار در شهر نیشابور به نام او ثبت ملی شده است. سال ۱۳۹۹ پس از انتشار خبر تخریب خانه پدری زنده‌یاد پرویز مشکاتیان (موسیقیدان ایرانی) در شهر نیشابور که به ثبت ملی هم رسیده بود، خانه موسیقی ایران نسبت به این اقدام غیرفرهنگی اعتراض کرد.

استاد نوگرای موسیقی

بهزاد عبیدی: آثار مرحوم مشکاتیان را می‌توان از ۲ جنبه بررسی کرد: یک ملودی، دوار کسترسیون‌سازهای ایرانی. استاد مشکاتیان در ملودی‌پردازی بسیار نوگرا بود و نگاه متفاوتی به ردیف‌های موسیقی داشت و این نگاه دگرگونه باعث شده بود ملودی‌هایش ملودی‌های خاص باشد؛ البته آشنایی او با سازه‌های غربی هم مزید بر علت شد و نگاه نوینی به موسیقی ایرانی داشت. در زمینه ارکسترسیون ایشان رنگ‌آمیزی بسیار درخشان‌تری در کارها داشت و به گونه‌ای سازبندی می‌کرد که منحصر به فرد و شاخص بود به طوری که ارکسترسیون آقای مشکاتیان را امروز می‌توان یک مرجع و فرزنس برای ارکسترسیون ایرانی تلقی کرد؛ برای نمونه قطعاتی در آلبوم «دستان» یا قطعه «خترک ژولیده» مخصوصاً در مرکب‌خوانی نوا که بسیار ویژه بود و همین باعث شاخص شدن آثار این هنرمند شد. مرحوم مشکاتیان خود نوازنده بسیار قابل‌ی بود، در واقع علاوه بر اینکه آهنگساز و تنظیم‌کننده بود، خود نوازنده سنتور و سه‌تار بود که باعث شد ایشان در باده‌نوازی هم به گونه‌ای عمل کند که یک ملودی زیبا خلق شود و در واقع باده‌پردازی کند. به دیگر سخن، به قدری فرم موسیقی ایرانی را در دست و به زیبایی رعایت می‌کرد که حتی آوازی نواختن‌هایش هم جزو رفرنس‌های موسیقی ایرانی تلقی می‌شود. امیدوارم آثار استاد مشکاتیان رهنمون آثار آهنگسازان ایرانی باشد که موسیقی ایرانی را پیگیری می‌کنند، روشش یادگار باشد.

نوازندگی سنتور ایجاد کرد. اما فعالیت‌های این نوازنده محدود به سنتورنوازی نبود. او را باید یکی از آهنگسازان مهمی دانست که برای محمدرضا شجریان آثاری بدیع را ساخت و نواخت. مشکاتیان طی فعالیت و همکاری‌های جدی با اهالی موسیقی در سال ۱۳۵۶ گروه موتر «عارف» را تشکیل داد. او از سال ۱۳۵۶ همکاری با رادیو را زیر نظر هوشنگ ابتهاج آغاز کرد اما پس از واقعه خونین ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ از رادیو استعفا کرد و موسسه «چاووش» را با همکاری هنرمندان گروه «عارف» و «شیدا» تشکیل داد. او از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۷ و بعدتر اوایل دهه ۷۰ با محمدرضا شجریان همکاری داشت که نتیجه این همکاری، آلبوم‌های ماندگاری چون «بیداد»، «آستان جانان»، «سر عشق»، «فوا»، «دستان»، «گنبد مینا»، «دود عود»، «جان عشاق» و «قاصدک» بود. پرویز مشکاتیان علاوه بر همکاری با هنرمندانی چون حسین علیزاده و زنده‌یاد استاد محمدرضا لطفی، پس از قطع همکاری با محمدرضا شجریان با خوانندگان دیگری چون علی جهاندار، ایرج بسطامی، علیرضا افتخاری، حمیدرضا نوبخش، علی‌رستمیان و شهرام ناظری همکاری کرد. موضوع دیگری که کار مشکاتیان را از دیگر هم‌نسلاش متمایز می‌کرد، شیوه آهنگسازی و توجهش به مرکب‌نوازی یا همان مدلاسیون بود. مهم‌ترین وسواس مشکاتیان علاوه بر موارد تخصصی نوازندگی و آهنگسازی، توجه جدی به مقوله کلام و شعر بود. او مانند دوست قدیمی و پدر همسرش محمدرضا شجریان، شعر و کلام را یکی از مهم‌ترین ارکان موسیقی با کلام دستگاهی می‌دانست. در میان قطعات متعددی که توسط مشکاتیان ساخته و نواخته شده، چهارمضرب‌هایش بیش از بقیه مورد اقبال قرار گرفته است. هنوز هم برخی آهنگسازان بر اساس چهارمضرب‌های مشکاتیان به ساخت اثر می‌پردازند. اهمیت زنده‌یاد مشکاتیان تا آنجاست که بهرام بیضایی، درام‌نویس و کارگردان تئاتر و سینما برای او قطعه‌ای نوشته است که به این قرار است: «خروشی خاست وه وه وای در وای / که قانون فلک بگسست ناگاه! / مگر ساز جهان از کوک افتاد / که سوگ تار و دف بر خاست تا ماما! / فغان بر شد ز هر سو شور در شور / که سازی را شکسته قهر تقدیر! / نوابی رخ نهان کرده‌ست در خاک / چه دانی جز که قهر از این به تعبیر! / غریبو آمد ز گیتی مرگ در مرگ / که خنیاگر ره خون روان بست! / چو خنده دید رفته از لب ساز / نه ساز - آری - که جان خویش بشکست! / بر آمد مویه از چنار چنگی / که زخم دل به زخمه پای کردم! / چو یادت را به مضرب دوتایی / به گوش این جهان آواز کردم». اما در میان آثار مشکاتیان در همکاری با هنرمندان دیگر، آثار او با صدای شجریان از ارزش ویژه‌ای برخوردارند. مناسفانه این ۲ هنرمند از جایی به بعد با هم قطع همکاری کردند. این اتفاق بیش از همه مخاطبانی را آزار داد که به شنیدن آثار فاخر ایرانی در دنیای پرزرق و برق امروز عادت کرده بودند. شاید اگر مشکاتیان و شجریان به همکاری با یکدیگر

وحید خانه‌ساز: پرویز مشکاتیان را باید یکی از مهم‌ترین هنرمندان عرصه موسیقی ایرانی دانست. او در طول عمر حرفه‌ای خود در همکاری با کانون چاووش و خواننده‌های چون محمدرضا شجریان توانست بهترین آثار دستگاهی ایرانی را خلق کند. فردا ۳۰ شهریور سالگرد درگذشت پرویز مشکاتیان است. مشکاتیان را یکی از مفاخر موسیقی کشور به حساب می‌آورند و برآستی که درست است. با نگاهی به کارنامه او و شیوه بدیع نوازندگی‌اش براحتی می‌توان پذیرفت زنده‌یاد مشکاتیان یکی از مهم‌ترین و موثرترین نوازندگان و آهنگسازان تاریخ معاصر کشور است. او به سال ۱۳۴۴ در شهر نیشابور زاده شد. پدرش «حسن مشکاتیان» استاد سنتور بود و ویلون و سه‌تار می‌نواخت و همین اتفاق تعیین‌کننده مسیر پرویز بود. این هنرمند که گام موثری در سنتورنوازی مدرن و امروزی برداشت، تحصیلات مقدماتی را در نیشابور فراگرفت و نزد پدر موسیقی آموخت و تمرین کرد. او سال ۱۳۵۲ وارد دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران شد و نزد نورعلی‌خان برومند و داریوش صفوت به یادگیری ردیف میرزا عبدالله و دیگر موقلات پرداخت. یکی از ویژگی‌های مشکاتیان اشرفاش بر مقوله ردیف‌بود. او این بخش مهم از موسیقی و دیگر مبانی را نزد استادانی چون محمدتقی مسعودیه، مهدی نیکشلی، عبدالله دوامی، سعید هرمزی و یوسف فروتن فراگرفت. در ادامه به مرکز حفظ و اشاعه موسیقی رفت و سنتورنوازی را به طور جدی دنبال کرد. او با نگاه متفاوت و به کارگیری شیوه‌های بدیع، مهارت ویژه‌ای در نواختن این ساز سخت به دست آورد. شیوه و سرعت مضرب زدن مشکاتیان تغییری فاحش در نوع

همزمان با فرارسیدن هفته دفاع مقدس نگاهی به سینمای جنگ از ابتدا تاکنون

از مرز تا موقعیت

اما در نقطه مقابل ۲۳ سال پس از شروع جنگ، فیلمسازی عرصه سینمای ایران وارد می‌شوند که خود تجربه حضور در جنگ را داشتند و نگاهشان، با گروه فیلمسازان قبلی تفاوت‌های اساسی داشت. از جمله نام‌های شاخص در این زمینه باید به رسول ملاقلی‌پور و ابراهیم حاتمی‌کیا اشاره کرد. اگرچه نخستین آثار این گروه از فیلمسازان از ضعف‌های ساختاری برخوردار بود اما به مرور و با کسب تجربه، توانستند وجوه تکنیکی را در کنار توجه به محتوای غنی‌تر بالا ببرند. به این ترتیب سینمای دفاع‌مقدس توانست از آن هیجان‌سازی‌های کاذب نخستین عبور کرده و شاهد نگاهی واقع‌گرایانه به جنگ باشد؛ جنگی که حالا در آن شاهد بودیم دشمن لزوماً موجودی عقیم‌مانده و کوفن نیست که به راحتی مقرر ما شود. «دیدمان» و «پهاجر» هر ۲ ساخته ابراهیم حاتمی‌کیا، «دیار عاشقان» ساخته حسن کاریش و «پرواز در شب» ساخته رسول ملاقلی‌پور، از جمله آثار قابل توجهی بودند که توسط این گروه از فیلمسازان ساخته شد. در این میان جنگ به آثار فیلمسازان روشنفکر سینمای ایران نیز راه یافت؛ اگرچه این تأثیر مستقیم نبود و در واقع به اثرات جنگ در فضای جامعه و زیست مردم آن روزگار اشاره داشت. «باشو غریبه کوچک» ساخته بهرام بیضایی، «دندان مار» و «گروهبان» هر ۲ ساخته مسعود کیمیایی، «بازی بزرگان» ساخته کامپوزیا پرتوی و «در کوچه‌های عشق» ساخته خسرو سینیایی از جمله آثار قابل توجه در این زمینه بود.

به مناسبت هفته دفاع مقدس در نشست خبری همایش ملی زنان مقاوم مطرح شد

ارزش آفرینی زنان در ۸ سال دفاع مقدس

دفاع مقدس گرد هم آمدیم تا بتوانیم این مشکلات را بررسی کنیم. در این مسیر یکسری اهداف تعیین شد و در این راستا شاهد تعیین محورهای مختلف اجتماعی، فرهنگی و سیاست‌گذاری بودیم. در این بررسی‌ها نقش زنان در دفاع مقدس و در عرصه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و نظامی مورد توجه قرار گرفت. یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی که در آن دوران شاهد بودیم ایستایی جوانی و نوجوانی زنان بود. در آن زمان بانوان از جمله ارزش‌های خود گذشتند و تعیین ذهنیت برای پیروزی تلاش کردند که برای جامعه ارزشمند بود. **ارزش‌های دفاع مقدس به صورت مؤلفه‌های گفتمانی احصا شود** سیمین حاجی‌پور در بخش دیگری از سخنانش گفت: ایثار و شهادت از جمله ارزش‌های دوران دفاع مقدس بود که باید آنها را به صورت مؤلفه‌های گفتمانی در طول همایش احصا کنیم تا در نتیجه تحلیل گفتمان به مفصل‌بندی گفتمانی برسیم

آن زمان انقلاب مشروطه بود. «بی‌بی‌مریم»، یکی از همان بانوانی بود که در کنار مردان و در میدان بهارستان سنگر گرفت و به مبارزه پرداخت و پیروزی انقلاب مشروطه را رقم زد. وی افزود: این اتفاق در انقلاب اسلامی رخ داد و زنان در کنار مردان برای پیروزی انقلاب اسلامی تلاش کردند. در واقع تلاش زنان در کنار مردان در زمان ۸ سال دفاع مقدس، تداوم تلاش در زمان انقلاب اسلامی بود. زنان در ۸ سال دفاع مقدس ارزش آفرینی کردند و این ارزش‌ها در گفتمان دفاع مقدس ظهور و بروز داشت. مهم‌ترین این ارزش‌ها شهادت بود. حاجی‌پور گفت: زنان در ۸ سال دفاع مقدس با نقش آفرینی در عرصه‌های مختلف بویژه عرصه‌های عاطفی و با آماده‌سازی همسر و فرزندشان برای رفتن به جبهه‌های جنگ و با تشکیل کمیته‌های پشتیبانی، امداد رسانی، پرستاری، درمان جانبازان جنگ و حضور میدانی نقش آفرین بودند. وی اظهار کرد: در بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های

از این مفصل‌بندی برای حکمرانی مطلوب و علوی در جامعه استفاده کنیم. پیش از برگزاری همایش اصلی ۲ پیش‌نشست برگزار خواهیم کرد که در روزهای ۱۷ مهر در سالن هویزه و یک روز از آبان‌ماه خواهد بود که پس از مشخص شدن زمان نهایی نشست آبان‌ماه را اطلاع‌رسانی خواهیم کرد. دبیر علمی همایش ملی زنان مقاوم، مقاومت زنان گفت: تلاش‌مان را خواهیم کرد تا جامعه را برای شنیدن صحبت‌های نخبگان سیاسی و اجتماعی آماده کنیم و در نهایت به یک راهکار اساسی برای جامعه در حل این روند تاریخی کمک بگیریم. در اقدام بعدی سعی بر چگونگی انتقال مفاهیم ارزشی به نسل جوان خواهیم داشت. در دوران دفاع مقدس شاهد بودیم که آستانه تحمل بانوان در آن شرایط سخت بسیار بالا بود و همه این ارزش‌ها باید به دختران و زنان امروز منتقل شود و از این تاب‌آوری‌ها الگو بگیرند. حاجی‌پور در پایان گفت: آثار ابتدا به صورت چکیده مقالات به همایش ارسال می‌شود که متقاضیان تا ۲۰ آبان فرصت دارند چکیده مقالات خود را به دست ما برسانند. این چکیده مقالات در ۲ مرحله داوری خواهد شد و در نهایت پس از پذیرش فرصت دارند اصل مقالات را تا دوم اسفندماه کامل و ارسال کنند.